

POSTANOWIENIE

21 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

na posiedzeniu niejawnym 21 listopada 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa L.P.

przeciwko P. spółce akcyjnej w W.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej L.P.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 22 marca 2024 r., VII AGa 1281/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. obciąża kosztami postępowania kasacyjnego powoda, pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w

zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, pozwany L.P. powołał się na występujące w sprawie zagadnienia prawne dotyczące ważności umowy ubezpieczenia zawartej z samym sobą, dopuszczalności zastrzeżenia wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń w umowie ubezpieczenia majątkowego, znaczenia sposobu wykorzystania przedmiotu ubezpieczenia jako ewentualnej podstawy odmowy wypłaty odszkodowania przez zakład ubezpieczeń, a także reguł powoływania faktów i dowodów w postępowaniu odrębnym w sprawach gospodarczych. Wskazał również na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej.

Powołanie się na istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga sformułowania problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on precedensowy (nowy) charakter lub znaczenie dla rozwoju prawa. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych przepisów prawa i zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą; konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14).

Wątpliwości sformułowane przez skarżącego nie spełniały wskazanych wymagań. Z wniosku nie wynikało przede wszystkim, z czego mógłby wynikać ich wpływ na wynik postępowania kasacyjnego, zważywszy, że Sąd Apelacyjny nie uznał, iżby umowa ubezpieczenia między stronami, stanowiąca podstawę ochrony ubezpieczeniowej w chwili wypadku, była nieważna na podstawie art. 108 k.c. Jednocześnie, wątpliwości związane z dopuszczalnością określonych wyłączeń z zakresu ubezpieczenia, względnie podstawą odmowy wypłaty odszkodowania,

powód wiązał w pierwszej kolejności z art. 385¹ k.c., podczas gdy z materiału sprawy nie wynikało, aby powód, zawierając umowę, działał w charakterze konsumenta.

W skardze nie wyjaśniono ponadto, z jakich przyczyn do rozwiązania sformułowanych we wniosku wątpliwości nie są wystarczające dotychczasowe wypowiedzi orzecznictwa i nauki na tle umowy ubezpieczenia, nie przedstawiono alternatywnych kierunków rozstrzygnięcia tych wątpliwości ani wspierającej je argumentacji i nie uzasadniono, dlaczego ich rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy może przyczynić się do realizacji publicznoprawnego celu skargi kasacyjnej.

Ubocznie tylko należało dostrzec, że w skardze kasacyjnej nieprawidłowo scalono argumenty mające przemawiać za jej przyjęciem do rozpoznania z uzasadnieniem podstaw kasacyjnych, podczas gdy – zgodnie z ugruntowanym poglądem – wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie, stanowi, obok podstaw skargi kasacyjnej i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.), odrębne i samodzielne wymaganie konstrukcyjne skargi kasacyjnej (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Wymaga to od skarżącego przedstawienia redakcyjnie wyodrębnionego i samodzielnego wywodu prawnego, zmierzającego do uzasadnienia przyczyn kasacyjnych oraz – osobno – uzasadnienia podstaw kasacyjnych. Dystynkcja ta wiąże się z odrębnym i samodzielnym celem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, polegającym na przytoczeniu prawnych racji warunkujących merytoryczne rozstrzygnięcie skargi kasacyjnej, z uwzględnieniem publicznoprawnych, ponadindywidualnych zadań tego środka zaskarżenia.

Z wniosku nie wynikało również, żeby skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona, co wymaga wykazania, że zaskarżone orzeczenie jest wadliwe w stopniu oczywistym i widocznym już na pierwszy rzut oka (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156 i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18). Wniosek ujawniał zresztą w tej materii argumentacyjną sprzeczność, jasne jest bowiem, że albo w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, a więc kwestia trudna, dotychczas nierozstrzygnięta i

wymagająca pogłębionej analizy prawnej albo też skarga jest zasadna w sposób oczywisty, co zakłada niewystępowanie w sprawie żadnych zagadnień prawnych (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2011 r., II UK 24/11, z dnia 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14 i z dnia 18 października 2016 r., I UK 466/15).

Należało tym samym odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2, art. 98 § 1-1¹, art. 108 § 1, art. 391 § 1, art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

(K.G.)

[SOP]